

IXILPEKUA

LAUAXETA

Emakumiak ezertxu be ezin euki izaten dabe ixilean. Alperrik bayetz esaten baxtebe be. Zeugandik aldendu ordukoze, asiko yatzuz barriketan eta esan dausozun iparra sabalduko dabe.

Abade jaunagana, arin etorri zan Josebe. Ixilpeko efo sekreto andi bat cukon abade jaunari esateko.

—Exian dago abade jaunagana?—Itaundu etson Terese jaunariaren lobeari.

—Bai etxian dago, zatorz aurrera, areto onetara, oraintxe esango dautsoz emen iparrala ta.

—Tira ba, arin arin.

Sartu zan jaunarija. Agur egin etson Josebe emakumiak eta larri-larri itz-egi- etson.

—Baña ser jazoten yatzu ba orren larri biditako?

—Gauza andi bat jaunag?

—Tira azaldu egistazu ba.

—Ezin neike jaunag.

—Autorkuntzako gauzaren bat eta da ba? Guazan efexera orretarakuan.

—Ez ementxe esango dautsoz. Badaki neure senarra astokikua dana...

—Ori da dakartzazu ixilpekoa? Edor nork daki ori ba, errijan.

—Ez jaunag ori eta.

—Ja ba esan arin-arin...

—Ara ba jaunag bestaldeko Bernartari lau olo ostu neutsoan eta gixonak jakik- eneuke gura.

—Zer dihostazu? Ori egingo zenduban ba.

—Mesedez jaunag ez esan orrelakorik neure senarrari.

—Oluak ostutiak garrantzi andirik etauko ba...

—Baña gerokua da gerokua...

—Gerokua zer da ba?

—Paitarra erosi neban arein dirubagaz eta moskorta nintzan...

—Ai ene, ta senarrak jakingo ba leu zigorkadak ezta?

—Bai ba, jaunag...

—Tira etazu jakingo neuk esango dautsoz etala egija moskorta zintzanik.

—Baña jaunag bildur naz.

—Zegaitik bildur ba. Inork ezpadaki.

—Jakin, jakin... ba'daki neure aitak.

—Zegaitik esan dautsoz zeure aitari ba?

—Onuba eskatu neutsoan eta...

—Edan ostian onuba? Eta zer esan etson?

—Bestaldeko Praisko ori zer egingo eban itaundu etson.

—Orduban bestaldeko Praisko be ba daki.

—Bai jaunag. Onen ematiak ostera lenago jakin eban...

—Zelan jakin eban ba...

—Kalian ikusi ninduben ba lurrera jasuite ta.

—Eta ori ixan da ixilpekoa?

—Berorrenzatz ixilpekoa zan jaunag.

—Eta orain zer egingo dugu senarrak jakin etagijan ba? Jakingo dau eta zara- zara ixango dira zeure etxian bai?

—Ara ba... nik eztaizk zer egin unuba etorri naz eta.

—Onuba lenago eskatu bi zenduban.

Iketan eguzan bitartian sartu zan Josebe'ren senarra. Aren ikerea. Markel asa- rre etorran.

—Non dozus ostutako oluak?

Nik non ostu dodaz oluak ba?

—Bai ostu dozus, bestaldian, lau olo.

—Baña nondik jakin dozu ori ba, itaundu etson jaunari jaunag.

—Nondik soluan neguola goxian emet iku kilometro urrun bixin dan batek esan daut. Mundu gustiaki daki ta.

—Eta neuri ixilpeko gauza bat esaten etorralla, ifostan emakumetxu onek. Ixil- peko ona ekarri dautzazu.

ERRIJETATIK

EATIK

Gustiz atsegindu ziran Eatarrak ikusi- erri etorri ziralda igandian aldra andiak Naxitxatik eta Bedaronatik bertoko "Antzerkija". Toki gustijaz beterik eguan jarraitu etortzen damok. Orain asi eidi- rra barrak ikasten onen ganera, dabil zuru- murru etorriko, ete dan geure lagun "Ogo- flope" ilarija ba aurrerakuan be, ondoko atsegindu yakun onen berba-aldija. Izpar- rari onen bitartez erantzen lagun, atse- ginduen bayatzu erri onetako didarra.

Morri jatorrik inok biar baden, dato- rre Joseba Mirena billatuten ba inguru- tan beste bat beonen lakorik ez dozube aur- kituko.

Batzokio bazkide batek diho aurtengo ogu gogorra, gustiz ederto igaroten dago- tala gixonak. Batzokio suntuizi (estufa) ordian epele-epelatan, ta gafiera America alderdi gustijetara erriko semiarri idatzi- detsela gomutan eragiten euron Batzo- kija, ta gustiz ondo erantzuten asi diriala- larruan dituzela (txartelak). Bazkide au- te uste Txakarrategi'ri Erramon danik, ba aurrerako neure idazkian bere ixena imi- ti nebala, ta nor ete dan dabil gixon au- ERANTZUTEN.—"Ana Mari" neska- gilla liriañu neu be pozik irakurrita dot zeu- re Bilbo'ko idazki gustiz maitagarrija bai- beste askok be, ondo ulertu eban eta nik- mstijon alde agurtzen zaitut.

Ea'ko emakume geyenak ezaitze egon- tin alper idazkitxu batzuk nozipeñan ber- to goraberakin izparrigira bildutelo, onk beintzat azartuten naz neure ezke- rrean alan oñan gita eragiten dautsat "Lau- xeta", ri, nun bixogian jakin dagian eta- te gazagala lotan, ba "Lauaxeta" jaunak- edo atoduten dituz.

JUAN ETORRIJAK.—Itxas ontziko bu- rra dana Benedicto'ar Peli etorri da, illa- beteko baimenagaz, eta Latxondo'ar Kol- dibola da Imatz'ar Dima be, emen agurtu genduzan, baña jaun ziran ikerte laburra- gitiak. Ondo ibili.

Barriola'ar I. M.

Gaixotegi'ko sendagillea urdail- gibel- este. GARIBAI, 20, 2.º. — DONOSTIA.

Barriola'ar I. M.

Lugifari eztautsa ardura txaideko jola- sakaitik, here gogua lantegijan dagoelako beti. (2)

Baserritarrak zapaldua lez bixi dira, ba- ña eztautsa ardura. (3) Nor lugifari baño au- didjagorik? (3) Jateko biar dabena etxian dauko baserritarrak; aberatsak dirua bakari- irakurle; (3) zuek zein dala aberatsagua uste dozu? Baserritarrak dala erantzungo- dozula uste dot, dirua jan ezin leikelako.

Aberatsak baña eztautsa garrantzirik emoten lugifari. Ezereztat eukiten dan, ezereztat, eskarrak emon biarran, abera- tsak jan biar dabena baserritarrak zuzen- tzen dabelako.

Baña baserritarrak aberatsen mempeko bat eginda bixi da. (2) Nok erria? Geuk, geuk beserritarrok alkar artzen ezogulako. ALBIZ-ERROTAKO.

ALBIZ-MENDATA

Baserritar lugifariak nun nai erakusten dau bere apaltasuna.

Baserritarren asmu gustija, beste gauza- ruz geyenak langille zintza ixatia da. Bere lanak ondo egitarren sarritan osasun- be be eztautsa begiraturen, eta bere solo- lanetik-eta illargijaren argiak etxeratu- doz dau.

Oera ondo nekaturra gero sartuko da, urtego goxian egunak txirritz dagijaneko- gitiako.

Lugifari nagü dago, baña, oeko atzedena- tza bere egumorko lanera zintzo dua. Gogoz dagitso lanari, lanaren nekiak eta- gusajaren beruak arpegira ixardija atza- ruz artian inñadu be.

Eguzeriko amabaiak etxeratuko dabe lu- gija, eta goxian solorotukeran babak egoz- ziko.

Urbe'ren Jostolea

Alkondara eta enparauko gixon-jakizkiyak. Loyola-kalea'n 3'garren zen bakiyan DONOSTIA'N.

ZARAUZ

Bai, irakurle bai, abertzaletasunak zaru- tzen aurrerako aundia damaki.

Gure irakasle Sabin' gundiarren aziya eder- ki arida erretzen, eta bere garayan igali- marudalak emango ditu. Zorionekua igali- oyangin jabetzendan eriya. Abertzaletasun- ban bidez dator uskurtzaren ganako maite- tasun; Abertzaletasun bidez dator alk- arrenganako naitasun sendoa; Abertzale- tasun bidez gizearteko pakea; Abertzale- tasun bidez gure erriaren azkatasun eta zorian utza.

Garbi ikusten da zein bearrekua dan azi- ori gabaltzea. Zarautz'ko gustiaki ere gar- bi ikusi du, eta beragatik, etien gabeko la-

ERNANDORENA

ORTZLARI (DENTISTA)
PRIM-KALEAN, 31, 2.º. — DONOSTIA.

Egun artan bertan, larunbatea, tosoan gertatu zanakiñ, atzerritar petral baten auz- dard, gizon tankera ufa, gorpuz ikustiak kupitu gabeko gutxi zala ziyon, Tolosa ne- garrez zegola aditzera eman zuan.

Beste gertakizun asko azaldurik, alkar- tasuna zein bearra dan garbi ikusi genduan.

Gu baño Jaungoiko zaleago diran oye- tza ere zer bait mintzatu zan. Oyen as- muak nola diraden aditzera eman zigun. Madrid'en errege jarrita azkatasun osua izango omen degu, gaituntzeko arandi edo "Estatuto" onek ez omen du baliyo. (Eli- zaren etzaya noski!)

Arandiaren gaiti zer bait esan ondoren, emakumi zuzendu ziekion itz legun eta sa- mur batzuk, amaitu zuan bere itzaldi ede- rra; txalo ta gorantzen artian.

Doctor. V. Loidi

OCULISTA
Avenida, 23, 2.º. — DONOSTIA.

MOTRIKO

ANTZERKI JAYAK. — Erri onetan E.-A.-B. jarri zanetik antzerki jai ederrak ixatan dira euren aretuan. Orain arteko etara yente asko bildu ixan da, baña azke- nenguan geyen.

Antzerki politik ixan ziran antzeztu zi- ranak: "Atzetorkia" eta "Maitasuna ta Gorrotoa".

Bijak atsegin ixan ziran, baña azkena batez be.

Antzerrilajak ikusgarrijan lan egin eus- kuben. Matale. Arpide'ar Jon eta Peli ez- tura txarrak gero.

Jarrai orrelaxe aurrera, euzko oiturak barrizuten, antzerkiak zabalduten eta abe- rriaren alde lan-egiten. Zorionak gusti- joi.

ETXE TA LURR SALDU-EROSTIA

ETxien-gain diru artu-erotia
INTXAURRAGA'tarr P.
Eilbao-Bailen, 3-2'g. 11.625 Urrutizk

Academia de Corte

DE PARIS, para señoras y señoritas, sistema Lizarriturri. También se enseñan sombreros, corsés-fajas. Se dan títulos profesionales.

Directora: VIUDA DE BILBAO, Alameda Urciulo, 22. 3.º derecha.

ABERTZALIAK

Jan eran egingosue ondo
RESTAURANT "EL AMPARO"
L. Letona, Villarias, 10. Bilbao.
URRUTIZKIEN URRIAN

UGARTETXEA TAR I.

ACADEMIA DE CHAUFFEURS

Juan

Enseñanza de conducción a cada persona, por separado, 60 pesetas. Gestionamos la documentación y entregamos el carnet a quien lo solicita.

Alameda Realde, 11. — BILBAO

HOTEL DOMINICA

Urñeta, 12 y 14. — Tlf., 10.363
Restaurant en el primer piso.
Habla euzkera SAN SEBASTIAN

Garage Nicasio

PLAZA DE ECHANIZ, 3. TEL. 17.57
Taller de reparaciones y accesorios.
Alquiler de automóviles desde 0,50 ki- lómetros.

Maitasuna betikorra Egunekua

Zeure begi ederren didira argiak lotsaz antzean jatsi eustazan begiak. Gorpuz gustijan barriz ein yatan dardara, bitorza neukan larri: ja zan bai ikaral Zeuri itz-egiteko be enintzan ixan gai: neure baitan niñuan: igarri yaustak bai? Bijon matrail marguak jarri ziran gorri, eta lasterxe bijok gintzatan igarri.

Etorri zan zertxo bait bijon konortera, alkarrentzako naya, maitasun sorrera. Espan geldi gengoan, baña begi-zoli, begiraturik estu ta larri alkarri.

Barreneko konarta bakotzan begijan irakurteko letxe geunkon agirijan. Orditik bijotzean beti daukot samin: eta kendu dagidan eztaik zer egin. Aztu egin gura dot zeureirudija, ba gustiz arategatu dan ene bixija; Orretzaz egin-arren elegin gustija beti daukot zentsunan zeure arpegija Onako jazuokunik zer zan enklujan zeure gorpuz liriaña ikusi artian.

Arrezkero bai'dabil, lotan naiz itzarrik, zeure irudi polita ezin alendurik. Ezin ukatit neike maite zaitudala, amak bere seintxuba maite daun bezela. Zu ikustian, bijotzak artzen daun-arren min Neure barren gustiaki bai dauko atsegin. Maite min-onek pozez neukez igaroko itzaropen apur bat ba neuke geroko.

Alkarrenak inoiztxu ixango ba gña, baña bijon bitarte daukogu ezina. Orma sendua baño be gogorragua, oxin gustiaki baño be sakonagua. Oxiniñ sakonena daitike betetu, ormarik gogorrena baita be zultu.

Daukugun bitarte au ezin baña igaro, geure gurari onek indar iketzatu. Samintasunen goitik oso naz neu poztu, neure maitasun suba ezin da ba oztu. Iturri otza zara iturri gardena, baña ezot asetu nai bertan barrena: Bein asetu ezkerko askori legetze jazoko yatalako zorigaizto auxe: Zeuganako liluraz urtego nintzake ta mendi-zelai ziar ots-egingo neuke. Ezina bidez dogu ta urrunduko gara, baña ametsen baratzan zeu ixango zara neure lora ederra, lora usaintsubena, lerdan eta maitetsu iraungo dozuna. Nayagaz soilik emon dautzaz mosubak, eta gordeten daituz adimen barrubak. Bata bestian urrun ibiliko gara. Ezta inoiz asetuiko geure egarri ituna, Betikorra ixango da geure maitasun.

EUZKO ARAUDIAREN ALDEZ

Iruña'tik Lekunberrira

Gustiok dakizuen legez, illa onen ogata sortsi'rako egozan isentuta Lekunberrin Olejua'n eta Sanguesa'n, Euzko-Arudiaren aldeko its-aldi ederrak.

Lekunberrin euzkeraz egiten dabela ta izen lerrokada bat ipilji eban Euzko-Etxe'n toki atara yon gura dabentzako, eta asko yon gura genduan, gñinlan bada biga- rrenabe laister betela ikusi genduan. Eldu ziran arratsaldeko iruak, eta gure abertzale- tasuna ta uore ona erakutsi guvarik bel- bil nagosi biak beterik ordu bete barru Le- kunberrira eldu gñin.

Bai genbian nortzuk ziran itzilarrik, ba- ña ez genduan ezagutuen isparingitit baño eta orregaitik euren ondoan jarri gi- ñin. Euzkeraz egin eban Egil'ar Pauk'ek eta Tolosa'ar Inaki'k. Erderaz Iruña'ar Imanol jaunak

EGIBAT'AR PAUL. — Lenengo bere abots argi eta jabiarekin asi zan Egil'ar Paul agur gozo bat eta Billabona'ko aber- tsaleak emondako bezokada bat ekarriaz pelota toki aton aurkitzen ziran gustiari.

Gure aberria erakutsi ta gero itaundu eban "¿Nun dira gure anyak? Ebro'tik arnita ta la onnitza? Madrillen a la Araba Gipusko, Bizkai, Laburdi eta Zuberoa?" eta batek erantzen eban "emen".

"Zer ekarriko dogu Madrill'e'tik? Orain arte sikeran ez dogu ikusi beterik Josulainak kanporatu, ellexar erri eta kur- ruztat ikastolatetik kendu!"

Azaldu eban noiz asi gñin gure lagiak galtzen eta noiz galdu genduzan gustiz eta gero eson eban "Euzkadi da euzk' lurra eta laterri bakarra, eta orregaitik ez degu egon bear beste laterri baten aspin espabere Es- pania, France eta England beselakoak izan biar gera, eta orretarako ez degu begitu biar gure laterri bakari on aundia ala tri- kha dan; begiratu biar degu ia orren as- pian egoteko eraokak garan edo ea".

Euzkotarrak zeraten gustiok! Lan egin zintzo Euzad'aren alde. Besterik eban kar- latarrak zelan maite dabun gure aberria eta amaitu eban era onetans. "Urtego dau men- di gaitetik eguski batek Euzkalerriari argi egiteko eta orain ikastolatetik kendu da- besan kurutzak barru ipinteko."

Bitartean eta askonean entzun ebezan txalok ugariak ziran.

Bigarren itzilarrik, urten baño len abestu genduzan toki aton aurkitzen gñin biots biotsu bertso berri batzuk eta euren arteko bi onetok diras

"Bertso berriak gauza sarrakik esan nai ditut gaur emen, gure asaben lege zintzoak orain asaben lege zintzoak orain jakin ditzauteen. Arieroren zitalkerrik nolaz oinpetu gaituzten, gure Aberri maite-maitea zergaitik gazo dagoen. Askatu eta ituz desagun euskaldun damok lenbaiten!"

Nere bertsoak bukatu baño lendik daukat oldostuta deadar bizi bat egitea indar gustiak batuta.

¡Gora euzkera gure izkuntza! bere erriak maite dala

¡Gora Jaun-Goikua ta Legi-Zarrak! biotzetik maritatu; eta askenian bulartuz, gogor

¡Gora Euzkadi!

TOLOSAT'AR INAKI.—Abestiak amai- tu ondoren agertu zan Tolosa'ar Inaki, Andoingo endore jaunag. Au be asi zan Gi- pusko'ko anayen arterik ekarriko agur gozo bat emonaz Naparroako bertan aurkitzen ziran gustia.

Azaldu eban Bergara'ko batasuna. Gure antziñakoen biatsia Foruak geyenkasonean, eta jarraitu eban era onetan: "Foruak gal- du doguz Maroto eta Espartero'ki egin eban bezarkadan auita. Ordituk ona, Euzkadi gu-

ALMACEN DE PAPEL

Imprenta. Cajas cartón. ZURIMENDI
Pérez del Campo, 10. Tel. 1333

La próxima
Página Agrícola
se publicará el día
10 de marzo

NOTAS JUDICIALES

Ante el Tribunal Contencioso Administrativo se han interpuesto los siguientes recursos:

Por don Alvaro Maté Cantero, a nombre y en representación de la Comisión Gestora de la Diputación de Bizkaya, contra acuerdo de la Comisión Provincial de 3 de junio de 1930, ratificado por la Diputación el día 21 de dicho mes y año, sobre nombramiento de empleados de plantilla a los escribientes temporeros don Fernando de Arrien, don José Riza Selgas, don Adolfo A. Lafarga Lozano, don Mario Pósdol, don José María Santamaría, don Benjamin Yarra-Manzano, don Luis Ezze- ja Zapirain, don Inés Weschambres, don Antonio Toña, don Ricardo Azkue, don Juan Antonio Bravo, don Juan Mendizábal, auxiliar facultativo de la Subdirección de Caminos, y don Juan Beaskoetxea, de- limitante de la Sección de Arquitectura, cuyo acuerdo ha sido declarado lesivo por otro de la Comisión Gestora de 18 de noviembre de 1931.

Por don Juan Muro Martínez, a nombre y en representación de don Francisco de Eskurza Txabarri, contra acuerdo del Ayuntamiento de San Salvador del Valle, fecha 15 de diciembre de 1931, sobre concesión al expresado señor Eskurza de la jubilación de su empleo de guardia municipal de dicho concejo, con el haber pasivo equivalente al 40 por 100 del sueldo que disfrutaba.

Por don Alvaro Maté Cantero, a nombre y en representación de la Comisión Gestora de la Diputación de Bizkaya, contra acuerdo de la Comisión Provincial de 10 de julio de 1930, ratificado por la Diputación el día 10 de noviembre del mismo año, sobre nombramiento de escribiente de plantilla a favor de la señorita Dorotea Etxebarria, cuyo acuerdo ha sido declarado lesivo por otro de la Comisión Gestora de 18 de noviembre de 1931.

Por don Francisco Rasche y López Brinas, a nombre y en representación de doña Dolores de Taramona y Díaz de Entresotos, contra acuerdo del Ayuntamiento del concejo de Santurtze, fecha 20 de noviembre de 1931, sobre pretendida expropiación de un terreno para la apertura de una nueva calle desde el barrio de Coscojales al sitio conocido por Zanillo.

ALBIZ-MENDATA

Baserritar lugifariak nun nai erakusten dau bere apaltasuna.

Urbe'ren Jostolea

Alkondara eta enparauko gixon-jakizkiyak. Loyola-kalea'n 3'garren zen bakiyan DONOSTIA'N.

ZARAUZ

Bai, irakurle bai, abertzaletasunak zaru- tzen aurrerako aundia damaki.